08/08/2021

Οικουμενικός Πατριάρχης: «Την ελπίδα μας στην Παναγία»

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Με αναφορές στην Παναγία, τον Άγιο Νεκτάριο, αλλά και τις καταστροφικές πυρκαγιές στην Ελλάδα, ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος μίλησε επίκαιρα μετά την πατριαρχική του χοροστασία κατά την Παράκληση προς την Υπεραγία Θεοτόκο στον Ι. Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Σχοινουδίου Ίμβρου σήμερα το απόγευμα, Κυριακής 8 Αυγούστου. Πρόσθετο αίτημά του να μην αφήσει η Παναγία να σβήσουν ποτέ οι κανδήλες των εκκλησιών στην Ίμβρο. Μάλιστα, έκανε ειδική μνεία στους Ίμβριους που επιστρέφουν στον τόπο τους. «Όσο η Παναγία τιμάται κάθε χρόνο, η ελπίδα θα παραμένει και η Ίμβρος θα παραμένει ζωντανή». «Μην πτοηθείτε», παρότρυνε ο Παναγιώτατος το ποίμνιο!

Ακούστε όλο το κήρυγμα:

Μετά την Παράκληση, ο Παναγιώτατος πήγε να εγκαινιάσει την έκθεση

φωτογραφίας «Η Ίμβρος του Πατριάρχη» της Βάσως Ξεινού και του Cevahir Bugu, στην Αίθουσα Πολιτιστικού Συλλόγου Σχοινουδίου. Ήδη κυκλοφορεί η σχετική έκδοση, στην οποία προέβη η Ι. Μητρόπολις Ίμβρου και Τενέδου.

Ο Παναγιώτατος επισκέπτεται την ιδιαίτερη πατρίδα του, Ίμβρο, από την Παρασκευή.

Το Σάββατο, 7 Αυγούστου 2021, το πρωί, χοροστάτησε στη Θεία Λειτουργία που τελέστηκε στον Ι. Ναό Αγίου Γεωργίου, στο χωριό του, στους Αγίους Θεοδώρους. Προ της Απολύσεως τέλεσε ιερό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των αειμνήστων γονέων του και όλων εκείνων που τον ευεργέτησαν.

«**Με μεγάλη συγκίνηση επέστρεψα και πάλι στην ερατεινή Ίμβρο, στην ευλογημένη πατρίδα μας, την «παιπαλόεσσαν», την χαμένη μέσα στα κύματα του Αιγαίου και λουσμένη στο φως πατρώα γη μας, στην οποία οφείλομε πάρα πολλά**», επισήμανε ο Πατριάρχης στην ομιλία του και συνέχισε:

*«Ξαναπροσκυνώ τα ιερά και τα όσια της ιδιαιτέρας μας πατρίδος με δέος και με άπειρη ευγνωμοσύνη προς τον Θεό, διότι πέρασαν πάνω από 29 χρόνια, πέρασαν ως εν μια νυκτί, από τότε που σας επισκέφθηκα, ως συμπατριώτης σας αλλά και ως Πατριάρχης του Γένους, για πρώτη φορά, τον Ιούνιο του 1992. Θυμάμαι όσα ανέφερα στον λόγο μου την ημέρα εκείνη, στον Μητροπολιτικό Ναό, τα οποία αποτελούσαν απαύγασμα της αγάπης και της λατρείας μου για την Ίμβρο και τους Ιμβρίους. Επαναλαμβάνω ένα απόσπασμα: «**Ήλθα κοντά σας, αγαπητοί μου αδελφοί, ως Ίμβριος προς Ιμβρίους, ως ένας από σας, ως παλαιός γνώριμός σας, ως σαρξ εκ της σαρκός σας, ως γέννημα και θρέμμα αυτού του τόπου και επί πλέον με την χάριν του Θεού, και ως ο νέος Πατριάρχης σας…**».*

***Είναι γεγονός ότι οι Ίμβριοι, αν και διασκορπίσθηκαν στα πέρατα της γης, από την Αμερική ως την Αυστραλία και την Ευρώπη, όπου και πρόκοψαν υποδειγματικά, δεν έπαψαν να αγαπούν, να σκέπτονται και να θυμούνται τον τόπο τους με ένα τρόπο πολύ μοναδικό και προσωπικό και συναισθηματικό**. Γι᾽ αυτό και όλοι εμείς οι Ίμβριοι είμαστε υπερήφανοι που καταγόμεθα από ένα ευλογημένο τόπο, οι κάτοικοι του οποίου, παρά τα ανείπωτα δεινά, την άκρα αδικία και τις πικρές ταλαιπωρίες που εβίωσαν κατά το δεύτερο ήμισυ του παρελθόντος αιώνος, αναγκαζόμενοι να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους, δεν απεκόπησαν ποτέ οριστικώς από αυτήν.*

*Αλλά δεν είναι μόνον οι Ίμβριοι που αγαπούν και πονούν το νησί της καταγωγής τους. Αισθήματα αγάπης και συμπαθείας βιώνει κάθε άνθρωπος που επισκέπτεται για πρώτη φορά την Ίμβρο μας. Σημειώνει χαρακτηριστικά ο φίλτατος αδελφός, Αρχιεπίσκοπος Αυστραλίας Μακάριος σε ένα βιβλίο που έγραψε για το νησί μας ότι "κάθε άνθρωπος που επισκέπτεται την Ίμβρο αντιλαμβάνεται από την πρώτη στιγμή μια δυναμική που περνά τα όρια του τόπου. **Δεν είναι μόνο αυτό που βλέπεις, αλλά και τα πολλά που δεν βλέπεις. Δεν είναι μόνο αυτά που ακούς από τα λόγια των ανθρώπων, αλλά είναι και τα πολύ περισσότερα, τα άφωνα, που μιλούν ευγενικά στην καρδιά σου. Δεν σου μιλούν μόνο οι ζωντανοί αλλά κατά κάποιο μυσταγωγικό τρόπο και οι κεκοιμημένοι**».*

Ακολούθως, ο Παναγιώτατος ανέφερε ότι η Θεία Λειτουργία ήταν αφιερωμένη σε όλους τους κεκοιμημένους Ιμβρίους και ιδιαιτέρως στα πρόσωπα εκείνα τα οποία συνδέθηκαν με την προσωπική του πορεία και βοήθησαν στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του.

«**Αναφέρομαι στον μακαριστό Γέροντα μου Μητροπολίτη κυρό Μελίτωνα, στους σεβαστούς και αλησμόνητους ιερείς Αστέριο και Σπυρίδωνα, στην αναδόχο μου Χρυσάνθη και στους προσφιλείς μου γονείς Χρήστο και Μερόπη**

. Κι όπως στην Εκκλησία καθημερινά «μνήμην επιτελούμεν» των Αγίων, δηλώνοντας με τον τρόπο αυτό πως οι άγιοι είναι διαρκώς παρόντες στη ζωή μας, έτσι και η μνήμη των προσφιλών μας νεκρών τους καθιστά διαρκώς παρόντες στη σκέψη μας και στη ζωή μας, ενώ παράλληλα δίνει την αφορμή να μη ξεχνούμε τις προς ημάς ευεργεσίες των και την προσφορά των στη ζωή μας ειδικώς και στην πορεία του νησιού μας γενικότερα. Εξ άλλου, οφείλουμε πάρα πολλά στον τρόπο του βίου των προγόνων μας: τη βαθειά πίστη τους στο Θεό, την αγάπη για τον συνάνθρωπο, το δέσιμο με τη φύση, τη χαρούμενη διάθεση, την εμπιστοσύνη στο μέλλον και την βεβαία ελπίδα, η οποία πάντοτε μας ζωογονεί.

Πολλοί από τους παρόντες, οι παλαιότεροι, είχατε ίσως την ευλογία να γνωρίσετε τον μακαριστό Γέροντα Μελίτωνα, ενώ όσοι δεν τον γνωρίσατε, θα έχετε ασφαλώς ακούσει γι᾽ αυτή την τεράστια πνευματική φυσιογνωμία της Εκκλησίας μας, η οποία επηρέασε καθοριστικά την ιστορία του νησιού μας. Και ιδιαιτέρως την παιδεία του νησιού μας. Ο μακαριστός Μητροπολίτης Μελίτων δεν ήταν προσωπικότητα των κοινών ανθρωπίνων μέτρων. Διαποίμανε το νησί μας θυσιαστικώς για σχεδόν 13 χρόνια και η δράση του, κυρίως εκκλησιαστική, εκπαιδευτική και κοινωνική, τον έχει καθιερώσει στις συνειδήσεις των Ιμβρίων και όχι μόνο, ως μία από τις σύγχρονες εκκλησιαστικές εμβληματικές μορφές. Προσωπικώς με ευεργέτησε, με έστειλε στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, ενωρίτερα στο Ζωγράφειο, με εισήγαγε στην ιερωσύνη και στην αρχιερωσύνη σε νεαρά ηλικία και κυρίως με εμύησε στα νάματα του ήθους του Φαναρίου και της Μητρός Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας την οποία ο ίδιος αγάπησε με πάθος και διηκόνησε με πάθος, με μία “κραταιά ως θάνατος αγάπην” (Ασμ. η΄ 6).

Οι μακαριστοί και ευσεβέστατοι λευίτες του Χριστού π. Αστέριος και π. Σπυρίδων ήταν αυτοί που μεταποίησαν τη φλόγα της ιερατικής κλήσεως “εις πυρ” που κυριολεκτικώς κατέκαυσε τα σωθικά μου και με οδήγησε στην απόφαση να ενδυθώ το της ιερωσύνης ένδυμα σε ηλικία μόλις είκοσι και ενός ετών, μόλις απεφοίτησα από την Χάλκη. Σεμνά ιερατικά πρότυπα, τα οποία με τη ζωή τους σε ενέπνεαν να τους μιμηθής και να ακολουθήσης το παράδειγμά τους. Δεν μπορώ να ξεχάσω τις κατανυκτικές Λειτουργίες του π. Αστερίου, όταν ως παιδί τον συνόδευα στα εξωκκλήσια μας, ξεκινώντας με την ανατολή του ηλίου να ανηφορίζουμε στις πλαγιές για να λειτουργήσουμε τους αγίους μας. Δεν μπορώ επίσης να ξεχάσω και τη βιβλική μορφή του π. Σπυρίδωνος, ο οποίος ήταν το δεξί χέρι του Μητροπολίτου Μελίτωνος και πρόθυμος πάντοτε να μας παράσχη κάθε διευκόλυνση και για την εκκλησιαστική μας ζωή αλλά και για την εκπαιδευτική και προσωπική μας προκοπή.

Η μακαριστή Χρυσάνθη, κατά σάρκα αδελφή του αοιδίμου Αρχιεπισκόπου Αμερικής Ιακώβου, ήταν η ανάδοχός μου εις Χριστόν. Το πρόσωπο του

αναδόχου είναι ιερό σύμφωνα με την παράδοση του Γένους μας, αλλά και με τα ήθη και τα έθιμα του νησιού μας, διότι συνάπτει πνευματική συγγένεια με τον αναδεκτό και την οικογένειά του. Είχα την ευλογία, η νουνά μου η Χρυσάνθη να πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει ο Αγιος Συμεών Θεσσαλονίκης λέγοντας: "αναδόχους ποιείσθαι φιλευσεβείς και διδασκάλους της πίστεως", αφού η ίδια ήταν φιλευσεβής και είχε την αγωνία και τη μέριμνα της πνευματικής και γενικώς της ακαδημαϊκής αργότερα και εκκλησιαστικής μου πορείας.

Τέλος, **φέροντας στη σκέψη μου τους μακαριστούς μου γονείς Χρήστο και Μερόπη, έχω πάντοτε κατά νουν τους πράους, τους ευγενείς, τους τιμίους βιοπαλαιστές, τους συνετούς και μετρημένους απλούς ανθρώπους, οι οποίοι ήταν αφοσιωμένοι ολοκληρωτικά στην υψηλή υπηρεσία της ανατροφής των παιδιών τους. Μας ανάθρεψαν εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου, και με τον έντιμο βίο τους μας εδίδασκαν καθημερινά.** Σημειώνει ο Μέγας Βασίλειος ότι "πολλάκις και εν τοις μικροτάτοις η σοφία και η πρόνοια του Θεού διαφαίνονται". Αυτό τον λόγο τον είδα να γίνεται πράξη στη ζωή των γονέων μου, οι οποίοι, καίτοι ήταν ολιγογράμματοι, με τις αδυναμίες και τα ελαττώματά τους, όπως όλοι μας, με τα μικρά και εκ πρώτης όψεως ασήμαντα μας εδίδαξαν εμπράκτως τις μεγάλες αξίες του Γένους και της Πίστεως».

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο Παναγιώτατος προέτρεψε τους συμπατριώτες του Ιμβρίους που ζουν στο εξωτερικό να επισκέπτονται όσο πιο συχνά μπορούν το νησί τους:

"Ως Πατριάρχης σας και ως συντοπίτης σας ποτέ δεν ξέχασα και κυρίως ποτέ δεν έχασα το δρόμο της επιστροφής στον όμορφο τόπο μας, στο νησί μας, την Ίμβρο, όπου πάντα αναγεννάται η κοινωνία των ζώντων αλλά και των κεκοιμημένων. Μια τέτοια κοινωνία μεταξύ ουρανού και γης ζήσαμε σήμερα, όπως εξ άλλου τη ζούμε κάθε φορά που ενθυμούμεθα τους προσφιλείς μας νεκρούς. Πατρικώς σας προτρέπω ως Πατριάρχης σας και θερμώς σας παρακαλώ ως συντοπίτης σας να έρχεστε στο νησί όσο πιο συχνά μπορείτε, για να ζείτε αυτό το οποίο δεν περιγράφεται και δεν μεταδίδεται, να βιώνετε αυτό το απερίγραπτο μεγαλείο της Ίμβρου, για την οποία λέγει ο νομοφύλαξ και διάκονος Ιωάννης ο Ευγενικός: "Ίμβρος η νήσος, νήσος χαριεστάτη και των εν Αιγαίω Πελάγει αρίστη". Όσες περιπέτειες κι αν πέρασε η Πατρίδα μας, θα είναι πάντα όμορφη για μας τους Ιμβρίους, πάντα ελκυστική, πάντα τρυφερή, γλυκιά και στοργική, έτοιμη να μας υποδεχθή και να μας σφίξη στην αγκαλιά της – όπως σήμερα!.

Να έρχεστε για να ανάβετε ένα κερί στο τάφο των προγόνων σας, που αναμένουν καρτερικά να τους μνημονεύσετε, όπως κάναμε όλοι μαζί εδώ σήμερα, γιατί σ᾽ αυτούς χρωστούμε το παρελθόν μας, την ιστορία μας, την ανατροφή μας, το

μοναδικό ήθος και τον τρόπο της ζωής μας. Οι κεκοιμημένοι μας κρύβουν μνήμες. Ο καθένας από αυτούς είναι μια ιστορία που μιλά για τα γλέντια και τα τραγούδια, τις όμορφες οικογενειακές στιγμές, τα γέλια και τα παιγνίδια των παιδιών, τα παραμύθια από το στόμα της γιαγιάς, τις ευωδιές από το φαγητό της μάνας και το φρεσκοψημένο ψωμί του φούρνου της αυλής, τις προσευχές και την πίστη των ανθρώπων. Οι κεκοιμημένοι μας μιλούν ακόμη για τους θρήνους και τα μοιρολόγια, για τον θάνατο, τον κατατρεγμό και τους διωγμούς του νησιού μας, την αγωνία για το αύριο, τον πόνο για το ξεσπίτωμα, την οργή για το άδικο. Μας μιλούν και μας λένε πως το χώμα που μοσχοβολούσε τα χαράματα και τα δειλινά, τώρα πιά δεν είναι το ίδιο. Παραπονιέται και στενάζει, γιατί λείπουν τ᾽ αφεντικά του, οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι, οι ξωμάχοι, και τα ντάμια τους είναι σήμερα γκρεμισμένα. Γι᾽ αυτό, όταν ερχόμαστε, όταν επιστρέφουμε στο νησί μας, είναι σαν να δίνουμε τη δυνατότητα στον τόπο να ξαναζεί, να αναπνέει, έστω και για λίγο, να ξαναζεί την ταυτότητά του. Είναι σαν να δίνουμε και στους νεκρούς μας τη σιγουριά ότι υπάρχει μέλλον και ελπίδα και ότι η Ίμβρος θα συνεχίση να ζη με τη ρωμαίικη ψυχή της και φυσικά, ποτέ εγκαταλελειμμένη από τα παιδιά της. Ο Θεός να αναπαύη τους προσφιλείς μας νεκρούς. Ας είναι η μνήμη αυτών αιωνία και άληστος”.

Ολοκληρώνοντας την ομιλία του ο Παναγιώτατος έδωσε τις πατρικές ευχές και την πατριαρχική ευλογία του στον εορτάζοντα σήμερα τα ονομαστήριά του, π. Αστέριο Οκουμούση, Ιερατικώς Προϊστάμενο των Αγίων Θεοδώρων, τον οποίο συνεχάρη για την εργατικότητα και την αφοσιωμένη διακονία του.

Αμέσως μετά, ο Οικουμενικός Πατριάρχης, παρουσία του Σεβ. Μητροπολίτου Ίμβρου και Τενέδου, του Ι. Κλήρου της Μητροπόλεως και πλήθους πιστών, ενταφίασε στο παρακείμενο Κοιμητήριο του χωριού, μέρος των οστών του αείμνηστου Μητροπολίτου Σερρών κυρού Αποστόλου (Χριστοδούλου), ο οποίος καταγόταν από τους Αγίους Θεοδώρους και είχε διατελέσει καθηγητής και Σχολάρχης της Χάλκης.

“Με τη χάρη του Θεού επιβιώνουμε”

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, ο Παναγιώτατος χοροστάτησε κατά τον Μ. Εσπερινό, στον Ι.Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στο χωριό του. Στην ομιλία του, μεταξύ άλλων, υπενθύμισε ότι πριν λίγες ημέρες συμπληρώθηκαν πενήντα χρόνια αναγκαστικής “σιωπής” της Ι. Θεολογικής Σχολής της Χάλκης και εξέφρασε την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι παρά τις υψηλού επιπέδου εκκλήσεις για την επαναλειτουργία της η Κυβέρνηση της Τουρκίας δεν ανταποκρίνεται.

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο Παναγιώτατος αναφέρθηκε στις κατά καιρούς

δυσκολίες και ως παράδειγμα ανέφερε την απαλλοτρίωση των Αγιορειτικών Μετοχίων και της περιουσίας τους, ύστερα από κυβερνητική απόφαση κατά τη δεκαετία του ’40.

“Με τη χάρη του Θεού επιβιώνουμε. Υπάρχουμε. Αναγεννώμεθα. Ανασυγκροτούμεθα. Συνεχίζουμε την υπόσταση μας, τον αγώνα μας, την ιστορική παρουσία μας, τη χριστιανική μαρτυρία μας σε αυτόν τον τόπο που μας ανήκει. Δεν ήρθαμε έξωθεν, γεννηθήκαμε, μεγαλώσαμε εδώ, οι προπάτορές μας, οι πρόγονοί μας, γενεές γενεών, σε αυτά τα δύο νησιά, της Ίμβρου και της Τενέδου. Είναι ο τόπος μας, δεν είμεθα επήλυδες, δεν είμεθα ξενόφερτοι.”

Αμέσως μετά εγκαινίασε συλλογική έκθεση ζωγραφικής Ιμβρίων Καλλιτεχνών στην αίθουσα του “Πολιτιστικού Συλλόγου Αγίων Θεοδώρων”.

Την Παρασκευή, στον λιμένα της νήσου, δεκάδες Ίμβριοι, με επί κεφαλής τον Σεβ. Μητροπολίτη Ίμβρου και Τενέδου κ. Κύριλλο, επεφύλαξαν θερμή υποδοχή στον Πατριάρχη, ο οποίος στη συνέχεια προέστη της Δοξολογίας που τελέστηκε στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό της Παναγίας. Ο Ποιμενάρχης της νήσου τον καλωσόρισε με λόγους αγάπης, και ο Πατριάρχης εμφανώς συγκινημένιος εξέφρασε την χαρά και την συγκίνησή του, που θα εορτάσει στη γενέτειρά του, μαζί με τους συμπατριώτες του, τα 60 χρόνια ιεροσύνης του.

Κατά την παραμονή του, ο Πατριάρχης θα χοροστατήσει στους Ναούς και των άλλων χωριών, και θα παραστεί σε πολλές εκδηλώσεις που διοργανώνει προς τιμήν του η Ι. Μητρόπολη Ίμβρου και Τενέδου.

Κορυφαία στιγμή θα είναι η Πατριαρχική Θεία Λειτουργία που θα τελεστεί την Παρασκευή, 13 Αυγούστου, στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό της Παναγίας, εκεί όπου ο Παναγιώτατος πριν 60 χρόνια χειροτονήθηκε διάκονος.

Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου/Οικουμενικό Πατριαρχείο